

Λάρνακα, 7 Μαρτίου 2021

Προσφώνηση προς τον Αρχιμανδρίτη Διονύσιο κατά την ενθρόνισή του
ως Ηγουμένου της Μονής Σταυροβουνίου
Κυριακή της Απόκρεω 2021

*Πανιερώτατε εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου ημών,
Πανιερώτατοι, Σεβασμιώτατε, Θεοφιλέστατοι, Άγιοι Καθηγούμενοι,
Έντιμε κ. Υπουργέ, κ. Αρχηγέ της Εθνική φρουράς, κύριε εκπρόσωπε
της Αστυνομίας, σεβαστοί πατέρες, λαέ του Θεού,*

Σοφά έχει διατυπωθεί από κάποιον σύγχρονο γέροντα ότι η μοναχική πολιτεία είναι η παρουσία της Βασιλείας των Ουρανών, του υπερχρόνου και του αιωνίου στον χρόνο και στον τόπο (Αρχιμ. Αιμιλιανός, *Ερμηνεία κανόνων Μ. Αντωνίου, Ασκητικοί Κανόνες*, σ. 1). Γι' αυτό και τα διάφορα γεγονότα σε ένα μοναστήρι αποκτούν άλλη διάσταση και αποτελούν σημαντικό σταθμό στην ιστορία του. Ενός σημαντικού ιστορικού γεγονότος γινόμαστε κοινωνοί σήμερα όλοι εμείς, κλήρος και λαός, που ανήλθαμε στο όρος του Τιμίου Σταυρού του Θεοκρεμάστου, για να ενθρονίσουμε νέο ηγούμενο. Σήμερα η ιερά Μονή Σταυροβουνίου απεκδύεται τον μανδύα της χηρείας και ενδύεται χιτώνα αγαλλιάσεως επί τη ενθρονίσει του νέου πνευματικού πατρός της, Αρχιμανδρίτου Διονυσίου. Σήμερα επισφραγίζουμε πανηγυρικά αυτό που ο Θεός ευδόκησε και η ιερά αδελφότητα της Μονής αποφάσισε.

Πανοσιολογιώτατε Καθηγούμενε, κ. Διονύσιε,

Αυτή τη σημαντική στιγμή, που ανέρχεστε τις βαθμίδες του ηγουμενικού θρόνου της Μονής Σταυροβουνίου, θα ήθελα να σας απευθύνω τις θερμές μου ευχές για πολύκαρπο και ευλογημένη ηγουμενία.

Μεγάλη η ευθύνη που αναλαμβάνετε από σήμερα ως ηγούμενος μιας ιστορικής Μονής με ικανό αριθμό πατέρων. Θα θέλαμε να σας υπομνηματίσουμε ότι πρώτιστο μέλημά σας πρέπει να είναι η διασφάλιση της ειρήνης και της ενότητας της αδελφότητας, της οποίας ο Κύριος σάς κατέστησε ηγούμενο και πατέρα. Ο ηγούμενος διά του ταπεινού φρονήματος, της διδασκαλίας και του παραδείγματός του ρυθμίζει την κοινωνία των μοναχών εντός της μονής. Η ύψιστη μορφή κοινωνίας εκφράζεται στην κοινωνία των Προσώπων της Αγίας Τριάδας. Η υπέρτατη

κοινωνία των Τριών Προσώπων είναι κοινωνία αγάπης και με αυτόν τον τρόπο καλείται να ζει ο Χριστιανός, πόσω δε μάλλον ο μοναχός. Ο δε Απόστολος Παύλος προτρέπει χαρακτηριστικά όσους θέλουν να ακολουθούν τον Χριστό «*γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας*» (Εφ. 5,1-2). Μη λησμονείτε την προτροπή του μακαριστού ηγουμένου Γερμανού, ο οποίος κινούμενος μέσα στο ίδιο πνεύμα σας έλεγε ότι στον μοναχικό σας βίο πρέπει να προσέχετε να μη χαθεί η αγάπη μεταξύ των πατέρων της αδελφότητας. Η κατά Θεόν αγάπη «*ἐστὶ σύνδεσμος τελειότητος*» (Κολ. 3,14) σύμφωνα με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο. Αυτός είναι ο σύνδεσμος που συνέδεε τη χορεία των Αγίων Αποστόλων, όπως ψάλλουμε στον ειρμό της ε΄ ωδῆς του κανόνος της Μεγάλης Πέμπτης «*Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης συνδεόμενοι οἱ Ἀπόστολοι, τῷ δεσπόζοντι τῶν ὄλων ἑαυτοὺς Χριστῷ ἀναθέμενοι*».

Το να προϊσταται κάποιος μιας μοναστικής αδελφότητας δεν αποτελεί ηγετικό αξίωμα τρυφῆς και δόξας, αλλά αξίωμα ευθύνης και διακονίας. Ο ηγούμενος καλείται να χρησιμοποιήσει την «*δύναμίν του*» «*αὐθεντικῶς οὐδὲ ἐξουσιαστικῶς*», αλλά κυρίως «*ἀδελφικῶς καὶ ἀγαπητικῶς*» (Θεοδώρου του Στουδίτου, *Μεγάλη Κατήχησις* 34,78). Αυτός που εκλέγεται ηγούμενος πρέπει να έχει πάντοτε ενώπιόν του τον Ευαγγελικό λόγο του Κυρίου «*ὃς ἂν θέλει γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλει ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος*» (Μάρκ. 10, 42-44). Εμφορούμενος από το αυτό Ευαγγελικό πνεύμα ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης σε μια από τις *Μεγάλες Κατηχήσεις* του συμβουλεύει τους προϊσταμένους, και τον ηγούμενο ασφαλώς, ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά τους προς τους αδελφούς του μοναστηριού με τα εξής: «*καὶ ὑμεῖς δὲ οἱ ἐντελλόμενοι καὶ ἐπιτάσσοντες οἱ πρῶτοί τε καὶ οἱ μετέπειτα, δέομαι ὑμῶν, μὴ οὕτως ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἐκ κελεύσεως αὐθεντικῆς καὶ ἐξουσίας ἀσυμπαθοῦς καὶ ἀδιακρίτου ἐπάγοιτε τὰς διαταγὰς καὶ ἐπιταγὰς καὶ ἐπιτροπὰς τοῖς διακονοῦσιν, ἀλλὰ μετὰ φειδοῦς ἀγαπητικῆς, μετὰ συγκρίσεως ἐμμελοῦς, μετὰ φρονήματος δεδοκιμασμένου*» (Μεγάλη Κατήχησις 120).

Ασφαλώς, κύριο πρότυπό σας στην διακονία που αναλαμβάνετε, της διαποίμανσης ψυχῶν, πρέπει να είναι ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, ο οποίος είπτε «*ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν*

αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ιω. 10, 11). Το θυσιαστικό φρόνημα οφείλει να είναι το κύριο χαρακτηριστικό της διακονίας σας. Ὅπως ο Χριστός σηκώνει στους ώμους Του «τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου», με το ίδιο θυσιαστικό φρόνημα καλεῖται να διάγει την ηγουμενία ἑνας ηγούμενος. Διακονεῖ και ποιμαίνει τους αδελφούς ἔχοντας κατά νου πάντοτε τον Μέγα Διάκονο της σωτηρίας «τῶν πολλῶν», ο Οποῖος «οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθ. 20, 28).

Καθημερινή αγωνία και μέριμνά σας πρέπει να είναι η σωτηρία των αδελφών της Μονής. Σύμφωνα με τον Ἅγιο Συμεών, τον Νέο Θεολόγο, ο ηγούμενος είναι ο «πνευματικὸς ἰατρός», ο οποίος αφουγκράζεται τα πνευματικά προβλήματα των αδελφών και ασκεῖ «ἔντεχνον ἰατρείαν» ἀπέναντι στα πάθη τους και χορηγεῖ στον καθένα τα κατάλληλα πνευματικά φάρμακα.

Στην άσκηση των καθηκόντων ενός ηγουμένου σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η στήριξη και η υπακοή από τους αδελφούς της μονής. Ο Μέγας Βασίλειος στους *Ασκητικούς Λόγους* του αναφέρει σχετικά «όπως παραγγέλλει ο Απόστολος Παύλος, δεν πρέπει κανείς να αντιστέκεται στις εξουσίες που ἔχουν ορισθεί από τον Θεό [...] οι αδελφοί πρέπει να ἔχουν πεισθεί ότι αυτή η εξουσία δεν δόθηκε στον προϊστάμενο τυχαία, αλλά με τη Θεία Θέληση, ώστε η κατά Θεόν προκοπή της αδελφότητας να μην συναντάει κανένα εμπόδιο, γιατί εκείνος μεν θα εισηγείται κάθε τι που είναι ωφέλιμο στην ψυχή και χρήσιμο, οι δε αδελφοί θα δέχονται τις συμβουλές του με πρόθυμη υπακοή» (*Λόγος Ασκητικός Β'*). Το Μοναστήρι διαθέτει ώριμη αδελφότητα και σοφούς πατέρες, οι οποίοι είμαστε σίγουροι ότι θα σας στηρίξουν στη διακονία σας.

Πανοσιολογιώτατε,

Ο πήχης της ηγουμενίας στο Σταυροβούνι, ειδικά στη νεότερη ιστορία του, ἔχει τεθεί ψηλά. Φτάνει να αναλογιστούμε το μέτρο της αρετής των ιερών μορφών που διαδέχεστε: Διονύσιος ο Α', Βαρνάβας, Διονύσιος Β', Γερμανός και ο προσφάτως κοιμηθείς, γέροντας Αθανάσιος, αποτελούν αλυσίδα ιερών προσώπων, τα οποία κλείσαν με την παρουσία και τη ζωή τους τον ηγουμενικό θρόνο της ιεράς αυτής Μονής.

Καλείστε να διαφυλάξετε ως ιερά παρακαταθήκη αυτή τη γνήσια μοναστική και ασκητική παράδοση που διδαχτήκατε από τους προκατόχους σας και να τη μεταλαμπαδεύσετε στους νεότερους μοναχούς αναλλοίωτη, όπως την παραλάβατε. Διαφυλάξτε την απλότητα, τη ταπείνωση, τη δωρικότητα του μοναχισμού σας, ο οποίος αναπαύει και παρηγορεί. Οι προσευχές των προαναφερθέντων αγίων γερόντων και των λοιπών οσίων κεκοιμημένων πατέρων της Μονής θα σάς συνοδεύουν στο έργο που αναλαμβάνετε.

Η προστασία της Μονής του Τιμίου Σταυρού περνά στα δικά σας χέρια σήμερα σεβαστέ γέροντα Διονύσιε. Ο μακαριστός προκάτοχός σας, Αθανάσιος, στη διαθήκη του γράφει ότι μετά την κοίμηση του γέροντά του ανέλαβε αυτός την προστασία της μονής του Τιμίου Σταυρού. Είναι εντυπωσιακός ο τρόπος με τον οποίο ο αείμνηστος γέροντας διατυπώνει την ανάληψη της ηγουμενίας χωρίς ίχνος φιλαρχίας. Είναι, επίσης, εμφανής η στοργή με την οποία μιλά για το Μοναστήρι. Εν τη σοφία του σάς προέκρινε να αναλάβετε εσείς τώρα την προστασία της Μονής. Είναι χρέος σας απέναντί του και απέναντι στον Τίμιο Σταυρό να προστατεύσετε όχι μόνο τα κτήρια και την περιουσία της Μονής, αλλά περισσότερο το ασκητικό ήθος και φρόνημα του Σταυροβουνίου «*ὁ ἀκηκόατε καὶ ὁ ἐωράκατε*». Το ήθος των παλαιότερων γερόντων της άσκησης, της σιωπής, της ταπείνωσης, της αφάνειας, της μνήμης του θανάτου. Ήθος διαχρονικό, το οποίο είναι δυσεύρετο στην εποχή μας. Παραφράζοντας τους λόγους σύγχρονου μακαριστού αγιορείτη γέροντα θα έλεγα ότι «*η σταυροβουνιώτικη παράδοση είναι δοκιμασμένη και αντέχει στον χρόνο. Και να παρακμάσει, θα έρθουνε χρόνοι και καιροί που θα την ξαναζητήσουνε*».

Οι παλαιότεροι πατέρες, Άγιε Καθηγούμενε, σάς αφήνουν και μια άλλη κληρονομιά και υποθήκη, που πρέπει να διαφυλάξετε. Το έργο της παρηγορίας του λαού του Θεού. Το Σταυροβούνι πάντοτε βρισκόταν κοντά στον λαό, χωρίς να έχει εκκοσμικευθεί και να έχει αποστεί του ασκητικού τρόπου του. Αυτό το γνωρίζετε εσείς πολύ καλύτερα από εμάς, αφού τόσο εσείς, όπως και άλλοι πατέρες της Μονής, διακονείτε τους προσκυνητές με το μυστήριο της εξομολόγησης εδώ και αρκετά χρόνια. Είναι γνωστό ότι στις μέρες μας πολλοί άνθρωποι βρίσκουν παρηγορία στα μοναστήρια. Οι ακολουθίες, η αυθεντική ορθόδοξη εκκλησιαστική ζωή, η φιλοξενία των μοναχών, είναι στοιχεία τα οποία

ελκύουν τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι κουρασμένοι και κορεσμένοι από τον σύγχρονο τρόπο ζωής που προάγει τη φιληδονία και τον εγωισμό. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι από τη θέση του ηγουμένου θα συνεχίσετε την προσφορά σας στους ευλαβείς προσκυνητές και κυρίως στους πονεμένους και στους νέους ανθρώπους που καταφεύγουν κοντά σας. Η προσήνεια, η απλότητα και η πνευματική εμπειρία σας αποτελούν τους οιωνούς της επιτυχίας σας σ' αυτό τον τομέα. Μη λησμονείτε, επίσης, γέροντα να προσεύχεσθε και για την απελευθέρωση της κατεχόμενης πατρίδας μας και ειδικά για τον τόπο καταγωγής σας, την Κοινότητα Άσσιας, διότι πλέον «*οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένομεν βοήθειαν*», αλλά μόνο το έλεος του Θεού.

Η Ιερά Μητρόπολη Κιτίου, Πανοσιολογιότατε, ευεργετήθηκε πνευματικά από την παρουσία της Μονής Σταυροβουνίου, γι' αυτό και την ευγνωμονεί. Εκ της θέσεως και της ιδιότητός μας σάς διαβεβαιούμε ότι, όπως πράτταμε μέχρι τώρα από τη μέρα της εκλογής μας στον μητροπολιτικό θρόνο Κιτίου, θα συνεχίσουμε να είμαστε πάντοτε δίπλα σας. Θα σας στηρίζουμε όποτε χρειαστείτε τη βοήθειά μας για το καλό και την πνευματική πρόοδο της ευλογημένης μοναστικής συνοδείας σας. Είμαστε πάντα στη διάθεσή σας, για να ελαφρύνουμε τον σταυρό της διακονίας σας. Δεν αμφιβάλουμε καθόλου για τη δική σας στάση απέναντί μας, καθότι είστε μαθητής του αείμνηστου ηγουμένου Αθανασίου, ο οποίος διακρινόταν για τη βαθιά εκκλησιολογική συνείδησή του.

Ιερή αποστολή αναλαμβάνετε από σήμερα άγιε Καθηγούμενε. Ο Όσιος Εφραίμ ο Σύρος στον λόγο του «*Περὶ ἀφηγουμένων*» αναφέρει «*Ἄδελφέ, ἐπιστεύθης ψυχὴν; Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὄσφύν σου· ἀγὼν γὰρ ἤκει οὐκ ὀλίγος· τελείων ψυχῶν ἔργον ἀνεδέξω*». Χθες απλός ιερομόναχος σήμερα ηγούμενος. Χθες υποτακτικός σήμερα γέροντας. Μεγάλος ο αγώνας και επίπονο το έργο. Η Εκκλησία και οι συμμοναστές σας εναποθέτουν με εμπιστοσύνη στους δικούς σας ώμους τη διακονία της ηγουμενίας και προσδοκούν ότι θα ανταποκριθείτε αναλώνοντας όλες σας τις δυνάμεις. Μη λιποψυχήσετε και μη δειλιάσετε.

Η αήττητος και ακατάλυτος και Θεία Δύναμις του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού ας είναι πάντοτε μαζί σας!